

Imog persberichten

december 2022 - januari 2023

ECONOMIE

AFVALINTERCOMMUNALE IMOG VERRAST MET INNOVEREND CONCEPT

Zij verkopen (warme) lucht... in handige containers

Woonzorgcentra, zwembaden of ziekenhuizen verwarmen met restafval? Als het van het Harelbeekse Imog afhangt, is het niet langer een utopie. De afvalintercommunale werkte een mobiele warmte-technologie uit en wil restwarmte die vrijkomt bij de verbranding van restafval met zogenaamde energiecontainers transporteren. "We willen echt alle restwarmte op een efficiënte manier benutten", zegt algemeen directeur Johan Bonnier.

DOOR PHILIPPE VERHAEST

De Intergemeentelijke Maatschappij voor Openbare Gezondheid, kortweg Imog, is in tien West-Vlaamse en één Oost-Vlaamse gemeente (Kruisem, red.) actief en staat in voor de huisvuilverwerking van liefst 250.000 inwoners. "Goed voor 147 kilo restafval en 300 kilo recyclebaar afval per gezin per jaar", duidt algemeen directeur Johan Bonnier (56).

Alle restafval wordt op de imposante site op de grens tussen Harelbeke en Kortrijk verbrand en in energie omgezet. "Acht kilo restafval staat gelijk met één liter brandstof. We doen ons best om de fractie restafval zo klein mogelijk te houden, onder andere door te focussen op sorteren en recycleren. Maar er blijft altijd een deeltje restafval over en ook daaruit willen we alles halen."

WARMTENET

De restwarmte wordt in een stoomketel gefructeerd, die op zijn beurt een turbine aandrijft die in theorie voldoende elektriciteit opwekt om alle inwoners van Harelbeke te voorzien, maar er wordt ook restwarmte als groene energiebron gebruikt. Via een warmtenet, dat sinds vijf jaar operationeel is, worden bedrijven in de buurt bevoorrad, net als een 350-tal gezinwoningen. Daar kunnen er straks nog vierhonderd aan toegevoegd worden en het Kuurse gemeentebestuur heeft plannen om enkele gemeentelijke gebouwen op ons warmtenet aan te sluiten. "En daar willen we graag verandering in brengen", gaat Johan Bonnier verder. "De restwarmte die we nu niet op het warmtenet plaatsen, zetten we om in elektriciteit en steken we op het net. Net zoals mensen met zonnepanelen doen, maar op iets grotere schaal."

ZOUTOPLOSSING

Imog wil de resterende restwarmte optimaliseren en ontwikkelde een mobiele

Algemeen directeur Johan Bonnier schrijft met Imog aan een duurzaam verhaal. (foto Joris Couvreur)

"We willen onze duurzame energie nu ook op een groene manier tot bij de klanten brengen"

warmte-technologie om restwarmte met dubbelwandige containers naar lokale overheden en bedrijven te brengen. "In 2018 hebben we deze technologie al op

punt gezet. Een container met een zoutoplossing neemt hier bij ons de restwarmte op en brengt die naar bepaalde gebouwen. Via een warmtewisselaar kan de warmte opnieuw uit het zout gehaald worden en als verwarming gebruikt worden." In Duitsland is deze manier van werken al courant, in België past niemand die momenteel toe. "Vier jaar geleden was er gewoon geen interesse. Het was economisch niet interessant omdat de energieprijzen nog een pak lager lagen dan nu. Maar nu de gasprijzen de pan uitsterven, kan mobiele restwarmte zeker als interessant alternatief fungeren."

DUURZAAM

Imog wil de nog ongebruikte restwarmte - zo'n 1.000 megawattuur per jaar - aanbieden aan zogenaamde continue verbruikers.

"We denken daarbij aan industriële afnemers, woonzorgcentra, ziekenhuizen, zwembaden... Gebruikers die de klok rond warmte nodig hebben. We zijn ervan overtuigd dat we nu wel afnemers zullen vinden. Dit is bovendien ook een duurzaam verhaal, want op deze manier benutten we letterlijk alle restwarmte op een zo'n efficiënte mogelijke manier." Het vervoer zou gebeuren met vrachtwagens die op CNG rijden. "Die stoten sowieso al minder CO2 uit dan benzine en diesel en op termijn willen we ons volledige vrachtwagenpark elektrificeren. Dan zullen we op een volledig groene manier onze duurzame energie tot bij de klanten kunnen brengen."

Interesse? Neem contact op via johan.bonnier@imog.be

Geen akkoord tussen gemeenten over afvalophaling

 HARELBEKE

Afvalintercommunale Imog heeft nog wat huiswerk om de restafvalophaling praktisch uit te werken voor 2023. Het kwam niet tot een akkoord tijdens de raad van Bestuur dinsdagavond tussen de elf gemeenten. Concreet kozen vijf gemeenten voor een wekelijkse ophaling. De andere zes voor een tweewekelijkse.

Kortrijk, Kuurne, Harelbeke, Deerlijk en Waregem zouden opteren om wekelijks te blijven ophalen. Spiere-Helkijn, Zwevegem, Wielsbeke, Anzegem, Kruisem en Avelgem willen een tweewekelijkse ophaalronde. Het lijkt er dus op dat de meer verstedelijkte gebieden, waar het moeilijker is om groenten en fruit twee weken lang te bewaren, vasthouden aan de wekelijkse ophaalronde.

Tijdens een budgetoefening eerder dit jaar was er nochtans een consensus onder de elf gemeenten om in 2023 te evolueren naar een tweewekelijkse inzameling. Voor Kortrijk en Kuurne gebeurde dat dan toch te vroeg, onder meer omdat het alternatief voor een uitgesplitste ophaling van groenten- en fruitafval onvoldoende is uitgewerkt. "Maar ik weet niet of dat wel een goede zaak is", zegt Kristof Calens. "Het restafvalcijfer moet naar beneden en de kosten binnen de afvalintercommunale moeten ook omlaag. Dat lukt volgens mij niet als sommige gemeenten blijven vasthouden aan die wekelijkse ophaalronde."

"Er is geen consensus, maar we krijgen het wel rond", zegt Rik Soens, voorzitter van Imog. "De communicatie naar de bevolking wordt belangrijk, net als de praktische uitwerking van de ophaalrondes in de twee regimes." (BDW)

Afvalkalender valt pas in de loop van februari in de bus, maar ophaling huisvuil blijft wekelijks

WAREGEM Om kosten te besparen, beslissen sommige gemeenten en steden om de ophaling van huisvuil pas om de 14 dagen te laten plaatsvinden.

Stad Waregem heeft beslist om dat niet te doen en blijft de service wekelijks aanbieden. Door deze beslissing echter is de afvalkalender van 2023 nog niet beschikbaar. Hij zal in de loop van februari in de bus vallen.

Op www.recycleapp.be kan nu al de kalender voor het eerste kwartaal van volgend jaar worden geraadpleegd. Ook in de stadswinkel kan een (tijdelijke) kalender worden bekomen. (PPW)

Info: www.waregem.be, 056 62 12 11 en info@waregem.be

N NIEUWS SPORT **REGIO** SLIMMER LEVEN BILLIE PODCASTS

Ophaling restafval wordt vanaf januari bijna 30 procent duurder in gemeente, oppositiepartij waarschuwt: "Inwoners betalen twee keer de rekening"

Filip Geysens, gemeenteraadslid Open VLD Kruisem. — B-zak

Ophaling restafval wordt vanaf januari bijna 30 procent duurder in gemeente, oppositiepartij waarschuwt: "Inwoners betalen twee keer de rekening"

Vanaf januari zullen de inwoners van Kruisem heel wat meer moeten betalen voor de tweewekelijkse ophaling van het restafval aan huis. De tarieven stijgen van 0,25 euro per kilogram naar 0,32 euro per kilogram, of een stijging van liefst 28 procent. Dat heeft de gemeenteraad beslist. "We vrezen dat de Kruisemnaren twee keer kind van de rekening zullen worden", aldus Filip Geysens, raadslid van oppositiepartij Open VLD.

Sinds de fusie tussen Kruishoutem en Zingem is de gemeente Kruisem aangesloten bij twee afvalintercommunales, namelijk IVLA en IMOG. De intercommunale IVLA omvat vooral gemeenten uit de regio van de Vlaamse Ardennen en staat in voor de tweewekelijkse ophaling van de groene diftarcontainers met het restafval. Daarnaast is de gemeente Kruisem als enige Oost-Vlaamse gemeente ook aangesloten bij de West-Vlaamse afvalintercommunale IMOG, waar vooral gemeenten uit de regio Kortrijk zijn aangesloten. IMOG staat in Kruisem in voor de uitbating van de recyclageparken.

"Vervuiler betaalt"

De stijging van de tarieven komt er op vraag van IVLA, met als doel om een uniform tarief te bekomen voor alle gemeenten binnen die regio. "De kostprijs voor het ophalen en verwerken van het restafval is aanzienlijk gestegen", licht schepen van Financiën Jurgen Haustraete (CD&V) toe. "De verhoging van het tarief naar 0,32 euro per aangeboden kilogram maakt de ophaling en verwerking kostendragend, wat ook de bedoeling moet zijn. Tegelijkertijd moet de tariefverhoging ook responsabiliserend werken. Het principe van 'de vervuiler betaalt' betekent dat je effectief de kost moet betalen voor de hoeveelheid afval die je aanbiedt."

"Een principe waarmee we volledig akkoord zijn", reageert Filip Geysens, gemeenteraadslid van oppositiepartij Open VLD. "Maar we vrezen dat de inwoners van Kruisem het kind van de rekening zullen worden van het feit dat de gemeente is aangesloten bij twee verschillende afvalintercommunales. Binnen de IMOG-regio wordt het restafval nog steeds opgehaald via een huisvuilzak. Het maakt daarbij niet uit hoeveel kilogram afval er in die zak zit. De prijs voor de huisvuilzakken in de IMOG-regio ligt verhoudingsgewijs een flink stuk lager dan de prijs die de Kruisemnaar voor zijn restafval met de diftarcontainer betaalt."

Een voorstel om binnen de IMOG-regio de tarieven voor de huisvuilzakken op te trekken, om op die manier ongeveer tot eenzelfde prijs te komen als in Kruisem, werd door het merendeel van de West-Vlaamse gemeenten verworpen. "Die andere gemeenten willen dat IMOG zijn financiële reserves gebruikt om de gestegen kosten te compenseren", legt Geysens uit. "Dat is in het nadeel van Kruisem. Want als de financiële reserves van IMOG snel wegsmelten, zullen dus nieuwe financiële middelen moeten gevraagd worden bij de gemeenten en dus ook bij Kruisem, dat dus voor de tweede maal benadeeld wordt."

"Extra risico"

"Bovendien is er voor het gemeentebestuur nog een extra risico verbonden aan de beslissing om de tarieven te laten stijgen", waarschuwt Geysens. "In het recyclagepark betalen de inwoners momenteel slechts 0,20 euro per kilogram restafval. Als de tarieven voor de huisvuil-ophaling stijgen naar 0,32 euro per kilogram, dan wordt het veel goedkoper om het restafval naar het recyclagepark te brengen. In dat geval komen de extra kosten bij het gemeentebestuur terecht en uiteindelijk opnieuw bij de belastingbetaler."

Filip Geysens staat wat bezorgd naast zijn afvalcontainer. © DCRB

Ophaling restafval wordt volgend jaar flink duurder

KRUISEM Inwoners van Kruisem zullen vanaf nieuwjaar heel wat meer moeten betalen voor het restafval dat 2-wekelijks huis-aan-huis wordt opgehaald. De tarieven stijgen van 0,25 EUR/kg naar 0,32 EUR/kg. Een stijging van maar liefst 28%.

Ronny De Coster 27-12-22, 16:44

Sinds de fusie tussen Kruishoutem en Zingem is de gemeente Kruisem aangesloten bij twee afvalintercommunales: IVLA en IMOG. De intercommunale IVLA bedient vooral gemeenten uit de regio Vlaamse Ardennen en staat in Kruisem in voor de 2-wekelijkse ophaling van de groene containers met het restafval. Daarnaast is de gemeente Kruisem als enige Oost-Vlaamse gemeente ook aangesloten bij de West-Vlaamse afvalintercommunale IMOG, waar vooral gemeenten uit de regio Kortrijk zijn aangesloten. IMOG staat op Kruisem grondgebied in voor de uitbating van de recyclageparken.

De vervuiler betaalt (meer)

De stijging van de tarieven komt er op vraag van IVLA met als doel een uniform tarief te bekomen voor alle gemeenten binnen die regio. Deze prijsstijging komt ongeveer overeen met de werkelijke kost voor ophaling en verwerking van het restafval. De gemeente hanteert hiermee het principe van 'de vervuiler betaalt'. Wie veel afval produceert zal dus meer moeten betalen dan iemand die weinig restafval heeft.

"Een principe waarmee wij volledig akkoord gaan", reageert gemeenteraadslid voor Open Vld, Filip Geysens. "Maar wij vrezen dat de inwoners van Kruisem het kind van de rekening zullen worden van het feit dat de gemeente is aangesloten bij twee verschillende afvalintercommunales. Binnen de IMOG-regio wordt het restafval nog steeds opgehaald via een huisvuilzak. De inwoners van de andere gemeenten in de IMOG-regio betalen een vast bedrag per huisvuilzak. Het maakt daarbij niet uit hoeveel kilogram afval er in die zak zit. Kruisem is binnen de IMOG-regio de enige gemeente waar het huisvuil wordt opgehaald via een DIFTAR-huisvuilcontainer, naar analogie met de inwoners van de IVLA-regio", merkt Geysens op.

Duurder dan andere gemeenten

De prijs voor de huisvuilzakken in de IMOG-regio ligt verhoudingsgewijs een flink stuk lager dan de prijs die de Kruisemnaar betaalt voor zijn restafval. Een voorstel om binnen de IMOG-regio de tarieven voor de huisvuilzakken op te trekken om op die manier ongeveer tot een zelfde prijs te komen als in Kruisem, werd door het merendeel van de West-Vlaamse gemeenten verworpen.

"Die andere gemeenten willen dat IMOG zijn financiële reserves gebruikt om de gestegen kosten te compenseren. Dat is in het nadeel van de gemeente Kruisem, want als de financiële reserves van IMOG snel wegsmelten zullen er dus nieuwe financiële middelen moeten gevraagd worden bij de gemeenten en dus ook bij Kruisem dat dus voor de tweede maal benadeeld wordt. Bovendien is er voor het gemeentebestuur nog een extra risico verbonden aan de beslissing om de tarieven te laten stijgen", waarschuwt gemeenteraadslid Filip Geysens.

"Duurder dan containerpark"

Hij ziet nog een andere merkwaardigheid. "In het recyclagepark betaalt men momenteel slechts 0,20 euro/kg restafval. Als de tarieven voor de huisvuilophaling stijgen naar 0,32 euro/kg, dan wordt het veel goedkoper voor de mensen om hun restafval naar het recyclagepark te brengen. In dat geval komen de extra kosten (toename van ophaling en verwerking) bij het gemeentebestuur terecht. Dat kan volgens ons ook niet de bedoeling zijn. Er zal op het recyclagepark dus meer inzet van personeel nodig zijn om de toevoer van afval voldoende te controleren", vreest het oppositieraadslid.

Dichtbij

**Meer regionieuws?
Download onze nieuwsapp**

Scan de code

Heeft u nieuws? Mail ons: uwgemeente@nieuwsblad.be Lees alles over de editie Roeselare vanaf pagina

Zeventigduizend afvalkalenders moeten vernietigd worden door welles-nietesspelletje rond afvalophaling

**HARELBEKE/KUURNE/
KORTRIJK/WAREGEM**
KAREN VERHULST

De discussie rond de wekelijkse of tweewekelijkse afvalophaling creëert nu ook meer afval. De afvalkalenders die gedrukt waren voor de vier gemeenten die besluiten toch voor een wekelijkse ophaling te gaan, moeten vernietigd worden omdat ze al klaar waren toen iedereen nog akkoord was met de oude planning.

Met het nieuwe jaar voor de deur valt normaal ook de nieuwe afvalkalender van Imog in de bus. Maar dat is nog steeds niet gebeurd. De kalenders staan nochtans al enkele weken klaar op het hoofdkantoor van Imog in Harelbeke. Maar door de beslissing van Harelbeke, Kuurne, Kortrijk en Waregem om vanaf april toch niet voor een tweewekelijkse ophaling te kiezen, moeten maar liefst 70.000 kalenders opnieuw gedrukt worden.

Recycleren tot vezels

“Die lagen al klaar, want het duurt zes weken om de kalenders te maken en te drukken”, aldus Imog-woordvoerder Koen Delie. Maar toen trok Kortrijk enkele weken geleden plots de stekker uit de overeenkomst, waarna Harelbeke, Kuurne en Waregem

De inwoners van Kortrijk, Kuurne, Waregem en Harelbeke moeten nog even wachten op de afvalkalender voor 2023. Koen Delie, woordvoerder van Imog, laat weten dat de foutieve kalenders gerecycleerd zullen worden. © LOH.F

volgden. Weg overeenkomst, maar ook weg planning en weg kalenders. En dus liggen er nu, vlak voor het nieuwe jaar, nog honderdduizenden kalenders op de kantoren van Imog, terwijl die normaal al lang in uw briefbus moesten zitten.

De 70.000 kalenders die verkeerde informatie bevatten, eentje voor elk huishouden, moeten de vuilnisbak in. “Ze worden wel

gerecycleerd tot nieuwe vezels en dus nieuwe grondstoffen”, zegt Delie. “We willen de mensen juiste informatie geven en hebben daarom beslist om die kalenders niet te verdelen”, zegt Delie.

Pas in februari

Mensen beginnen zich af te vragen hoe ze moeten weten op welke dag ze welk afval mogen buitenzetten. “Er is de Recycle-app

tweede helft van februari zijn”, aldus Delie.

Alternatieven nog niet uitgewerkt

Het was de afgelopen weken een echt welles-nietesspelletje in de regio. Er werd niet met vuilniszakken gesmeten. Nada afvalintercommunale Imog bekend had gemaakt dat ze moe besparen en dat zou doen door tweewekelijks restafval in te zamelen, kwamen vier steden er gemeenten plots terug op die gezamenlijk genomen beslissing.

KOEN DELIE

WOORDVOERDER IMOG

“Op onze website staan alle kalenders al in hun juiste versie. Daar kan je per gemeente de correcte planning downloaden”

en alle kalenders staan al in hun juiste versie op onze website”, zegt Delie. “Daar kan je per gemeente de correcte planning downloaden.”

Het wordt nog even wachten op de papieren kalenders. “De gemeenten die vanaf april voor de tweewekelijkse ophaling kiezen, krijgen hun kalenders in de tweede helft van januari. Voor de anderen zal het ten vroegste in de

De beslissing zou te snel genomen zijn en te weinig rekening houden met mensen in verstedelijk gebied. “Om die tweewekelijkse afvalophaling mogelijk te maken, moet je ook iets kunnen doen met je composteerbaar afval en de alternatieven daarvoor zijn nog niet uitgewerkt. Daarmee moet wel volgens het nieuwe afvalplan dat Vlaanderen binnenkort oplegt aan alle gemeenten.

Deerlijk kiest wel voor tweewekelijkse ophaling: “Financieel scheelt het jaarlijks minimaal 50.000 euro”

DEERLIJK

Deerlijk kiest dan toch voor een tweewekelijkse ophaling van het restafval, net als Anzegem, Avelgem, Wielsbeke, Kruisem, Spiere-Helkijn en Zwevegem, zes andere vennoten van de afvalintercommunale Imog. “Het lijkt ons uiteindelijk de goedkoopste en meeste ecologische keuze”, zegt schepen van Leefmilieu Matthias Vanneste (Open VLD).

In het najaar was er een consensus onder de elf gemeenten van Imog om over te schakelen van een wekelijkse naar een tweewekelijkse ophaalronde van het huisvuil. Twee maanden na die overeenkomst keren Kortrijk, Kuurne, Harelbeke en Waregem

terug op hun stappen. Niet tevallig zijn dat de dichtst bevolkte gemeenten, die onder meer vresen dat groenten- en fruitafval problemen zullen veroorzaken als ze twee weken gestockeerd moeten worden in flatgebouwen en dichtbevolkte stadsdelen.

Extra kosten

Deerlijk twijfelde lang, maar haalde uiteindelijk bakzeil. “We maken nu de meest logische en doordachte keuze”, zegt Matthias Vanneste. “Financieel scheelt het jaarlijks minimaal 50.000 euro in ons voordeel wanneer we om de twee weken een ronde doen. We doen beroep op een particulier bedrijf voor de huisvuilophaling, hetzelfde bedrijf dat ook Zwevegem en Anzegem bedient. Zij kozen voor de tweewekelijkse ophaling. Als wij een an-

“De tweewekelijkse ophaling moet ook iedereen aanzetten om het restafval nabeneden te halen”, zegt schepen Matthias Vanneste. © KVO, EVA

dere regime kiezen, zou dat tot extra kosten leiden die wij dan zouden moeten betalen.” “Het is uiteindelijk ook een

meer duurzame oplossing want de vuilniswagens zullen een pak minder kilometers maken”, zegt Vanneste. “Uiteindelijk is er nog

MATTHIAS VANNESTE

SCHEPEN VAN LEEFMILIEU

“Het is ook een meer duurzame oplossing want de vuilniswagens zullen een pak minder kilometers maken”

een derde argument. De Vlaamse overheid wil de tweewekelijkse ophaling in de nabije toekomst verplichten. Op termijn moeten we met zijn allen ook naar een restafvalcijfer van 83 kilo per inwoner per jaar, in de regio zitten we nu aan een gemiddelde van zo'n 140 kilo per inwoner. De tweewekelijkse ophaling moet iedereen aanzetten om het restafval naar beneden te halen.” (BWW)

The screenshot shows the top navigation bar of the KW website. On the left, there are links for 'Contact & info' and 'Digitale krant'. The KW logo is prominently displayed in the center, with the text 'Thuis in West-Vlaanderen' to its right. A red 'Abonneer' button is located on the far right. Below the navigation bar, there is a horizontal menu with categories: 'Nieuws', 'Sport', 'Gemeente', 'KW Weekend', and 'Beleef KW'. A search icon is on the right. The main content area features a news article with the title 'Huisvuil wordt binnenkort tweewekelijks opgehaald in Deerlijk' and a sub-headline 'DEERLIJK / Lokale Politiek'. To the right of the article is a promotional box for KW subscriptions, stating 'Lees KW voor maar €16,50 per maand' and a 'PROFITEER NU' button. Below the article title is a vertical stack of social media sharing icons (Facebook, Twitter, LinkedIn, Email, Print, and a share icon). A large image of a man's face is partially visible below the article title. To the right of the article is a placeholder for an advertisement, labeled 'ADVERTISERMENT'.

Huisvuil wordt binnenkort tweewekelijks opgehaald in Deerlijk

Het heeft wat voeten in de aarde gehad, maar de beslissing is genomen. Net als zes andere gemeenten opteert Deerlijk voor een tweewekelijkse ophaling van het restafval.

De plannen van de Intercommunale Maatschappij voor Openbare Gezondheid (Imog) om het restafval vanaf 1 april 2023 slechts tweewekelijks op te halen, blijft voor discussie zorgen. Harelbeke, Kortrijk, Kuurne en Waregem opteren verder voor een wekelijkse ophaling. Deerlijk twijfelde lang, maar volgt uiteindelijk het voorbeeld van Anzegem, Avelgem, Kruisem, Spiere-Helkijn, Wielsbeke en Zwevegem. "De tweewekelijkse ophaalronde is voor ons een stuk goedkoper", stelt schepen van Leefmilieu Matthias Vanneste (Open VLD).

"Voor het ophalen van het huisvuil doen wij een beroep op een particulier bedrijf. Financieel scheelt het minstens 50.000 euro per jaar. Ecologisch is het ook de beste beslissing want de vuilniswagens zullen minder kilometers moeten rijden. Tenslotte moet het ook iedereen aanmoedigen om de hoeveelheid restafval naar beneden te krijgen. Op termijn moet dat restafvalcijfer naar 83 kg per inwoner per jaar. Nu zitten we aan 140 kg. Er is nog even te gaan." (DRD)

Zeventigduizend afvalkalenders moeten vernietigd worden

De discussie rond de wekelijkse of tweewekelijkse afvalophaling, creëert nu ook meer afval. De afvalkalenders die gedrukt waren voor de vier gemeenten die beslisten toch voor een wekelijkse ophaling te gaan, moeten vernietigd worden.

Met het nieuwe jaar voor de deur zou normaal ook de nieuwe afvalkalender van Imog in de bus moeten vallen. Maar dat is nog steeds niet gebeurd. De kalenders staan nochtans al enkele weken klaar op het hoofdkantoor van Imog in Harelbeke. Maar door de beslissing van Harelbeke, Kuurne, Kortrijk en Waregem om vanaf april toch niet voor een tweewekelijkse ophaling te kiezen, moeten maar liefst 70.000 kalenders opnieuw gedrukt worden.

‘Die lagen al klaar, want het duurt zes weken om de kalenders te maken en te drukken’, aldus Imog-woordvoerder Koen Delie. Maar toen trok Kortrijk enkele weken geleden de stekker uit die overeenkomst, waarna Harelbeke, Kuurne en Waregem volgden. Weg overeenkomst, maar ook weg planning en weg kalenders. En dus liggen er nu, vlak voor het nieuwe jaar, nog honderdduizenden kalenders op de kantoren van Imog, terwijl die al lang in uw brievenbus moesten zitten.

App

De zeventigduizend kalenders met verkeerde informatie, eentje voor elk huishouden, moeten de vuilnisbak in. ‘Ze worden gerecycleerd tot nieuwe vezels en dus nieuwe grondstoffen’, zegt Delie. ‘We willen juiste informatie geven en zullen de kalenders niet verdelen.’

Mensen beginnen zich af te vragen hoe ze dan moeten weten op welke dag ze welk afval mogen buitenzetten. ‘Er is de Recycle-app en alle kalenders staan al, in hun juiste versie, op onze website’, zegt Delie. ‘Daar kan je per gemeente de juiste versie downloaden.’

Het is nog wachten op de papieren kalenders. ‘De gemeenten die vanaf april de tweewekelijkse ophaling kiezen, krijgen de kalenders in de tweede helft van januari. De andere ten vroegste de tweede helft van februari’, zegt Delie.

Het was de afgelopen weken een welles-nietesspelletje in de regio. Er werd net niet met vuilniszakken gegooid. Nadat afvalintercommunale Imog bekend had gemaakt dat ze moeten besparen en dat zouden doen door tweewekelijks restafval in te zamelen, kwamen vier steden en gemeenten plots terug op die gezamenlijk genomen beslissing.

De beslissing zou te snel genomen zijn en te weinig rekening houden met mensen die in verstedelijkt gebied wonen. Om die tweewekelijkse afvalophaling mogelijk te maken, moet je ook iets kunnen doen met je composteerbaar afval en de alternatieven daarvoor zijn nog niet uitgewerkt. Dat moet wel volgens het nieuwe afvalplan dat Vlaanderen binnenkort oplegt aan alle gemeenten. (kvo)

HUISVUILOPHALING IMOG: ELKE GEMEENTE BESLIST APART OVER WEKELIJKSE OF TWEEWEEKELIJKSE OPHALING

NIEUWS | 03/01/2023

BESPARING

Dat zorgde voor protest, van onder meer burgemeester van Zwevegem Marc Doutreluingne: "Dat we als regio, en als burgemeesters onderling, niet tot één oplossing kunnen komen, vind ik een grove schending van een gemaakt akkoord", zei hij toen.

Vandaag kwam het nieuws dat Deerlijk dan toch opteert voor een tweewekelijkse ophaling. Volgens de schepen een besparing van 50.000 euro per jaar.

KAN ELKE GEMEENTE APART BESLISSEN?

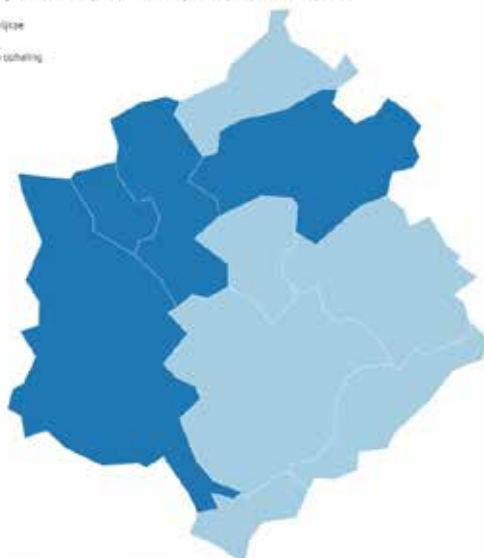
Volgens Rik Soens van de Intercommunale Maatschappij voor Openbare Gezondheid (Imog) is er inderdaad een nieuw akkoord waarbij elke gemeente of stad afzonderlijk mag beslissen over de ophaling van het restafval.

"Ik had het liever anders gezien", zegt Soens. "Maar ik heb respect voor ieders keuze. Omdat we voor tien van de elf gemeenten samenwerken met privéfirma's, kan het in principe per gemeente afzonderlijk bekeken worden."

Huisvuilophaling Imog

Bekijk of jouw gemeente wekelijks of tweewekelijks zal ophalen vanaf 1 april 2023

- Tweewekelijkse ophaling
- Wekelijkse ophaling

illustratiebeeld (niet in Kortrijk) © Klaas De Scheerder

Imog zoekt peters en meters, om zwerfvuil rond glasbollen op te ruimen

KORTRIJK Afvalbeheerder Imog zoekt peters en meters, om zwerfvuil rond glasbollen op te ruimen. Want de omgeving van een glasbol is vaak gevoelig voor sluikestort.

Peter Lanssens 02-01-23, 15:15 Laatste update: 03-01-23, 08:58

Die vrijwilligers hoeven niet alles op te ruimen. Groter sluikestort melden ze, zodat netheidsteams ze snel kunnen komen ophalen. Glasbolpeters en -meters tonen verder het goede voorbeeld, ook door mensen aan te spreken over hun gedrag rond zwerfvuil. Hoe je dat doet zonder dat je scheldwoorden of nog erger naar je hoofd geslingerd krijgt, lees je op www.mooimakers.be/aanspreektips.

Wie peter of meter van een glasbol in zijn of haar buurt wil worden: mail naar duurzaamheid@imog.be.

Gezocht: peters en meters voor glasbollen

KORTRIJK
KRIS VANHEE

Burgemeester Ruth Vandenberghe (Team Burgemeester) doet een oproep tot burgerparticipatie voor een Nette Stad. Kortrijk en de afvalintercommunale Imog gaan op zoek naar extra peters en meters voor het onderhoud aan de glasbollen.

Er staan enkele tientallen glasbollen in Groot-Kortrijk. Niet altijd wordt daar door het publiek op een correcte manier mee omgegaan. Je kan er wit en gekleurd glas in kwijt, maar vaak is de opening niet groot genoeg en dan wordt het glasafval er gewoon bijgeplaatst.

"In 2023 willen we blijven inzetten op een Nette Stad", zegt Vandenberghe. "Daarom deze oproep om nog meer peters en meters van een glasbol te engageren. Vandaag zijn er 17 peters en meters actief. Het zijn dikwijls diezelfde mensen die ook Mooimaker zijn, maar dat hoeft niet."

Controle

De taak van een peter of meter van een glasbol bestaat erin op regelde tijdstippen te controleren of de omgeving van de glasbol netjes is. Wie zich daarvoor inspant, krijgt een vergoeding van 60 euro per glasbol.

"Woon je niet ver van een glasbol? Help mee aan een nog nettere stad. Bij glasbollen wordt jammer genoeg vaak afval gedumpt. Om dat te helpen oplossen, zoekt de afvalintercommunale glasbolmeters- en peters. Ze ruimen vrijwillig zwerfvuil op en laten weten als er groter afval ligt. Het is niet de bedoeling om mensen terecht te wijzen."

Kortrijk heeft ook 118 mooimakers. Die gaan maandelijks op pad om in een bepaalde omgeving afval op te ruimen. Ook zij krijgen daar een vrijwilligersvergoeding voor en een opleiding. Mooimakers zijn gewone burgers, geen ordehandhavers. Ze kunnen zich niet gedragen als de

De omgeving van de glasbol is niet altijd even proper. Sommigen zetten ook gewoon glasafval ernaast, zoals hier in de Marksesteenweg. © VWR

RUTH VANDENBERGHE
BURGEMEESTER

"Peters en meters ruimen vrijwillig zwerfvuil op en laten weten als er groter afval ligt. Het is niet de bedoeling om mensen terecht te wijzen"

afvalpolitie en dreigen met GAS-boetes. Voor dat laatste zijn er GAS-vaststellers die wel kunnen verbaliseren.

Het is de bedoeling dat er in 2023 strenger wordt toegezien op sluikestorten. Als je afval illegaal stort, kan dat een boete tot 350 euro opleveren.

Christophe Isebaert uit Kooigem is één van die afvalopruimers. "Vorige week nog maakte ik me kwaad na sluikestorten aan de glascontainer in Kooigem", zegt Isebaert.

Mooimaker Christophe Isebaert haalde dit afval vorige week uit de grachten in Kooigem. © V

"Het opruimen is een voortdurende zorg. Soms gaat het goed, dan weer niet. Vandaag zijn de Kooigemstraat en de Kazernestraat een bron van ergernis. Afval wordt er in de gracht gegooid. Het sluiten van de containerpar-

ken is geen argument om afval dumpen waar het niet moet."

INFO Wie interesse heeft in het peter- en meterschap kan een mail sturen naar duurzaamheid@imog.be

Marc Callens aan zijn glasbol in Waregem
Radio 2

Word meter of peter van een glasbol in en rond Kortrijk

Kortrijk en het afvalbedrijf Imog gaan op zoek naar extra peters en meters voor het onderhoud aan de glasbollen. Die moeten regelmatig controleren of alles aan de glasbol proper is achtergelaten.

Radio 2, Lotte Aneca
11:52

"Woon je niet ver van een glasbol? Help mee aan een nog nettere stad als meter of peter." Het is een opvallende oproep van Kortrijk en het afvalbedrijf Imog. Bij glasbollen wordt er vaak afval gedumpt. Om dat op te lossen zoeken ze glasbolmeters- en peters. Die ruimen vrijwillig het zwerfvuil op en laten het weten als er groter afval ligt. Ze zijn dus vrijwilligers en kunnen geen GAS-boetes uitdelen.

"Het kan hier soms echt vuil liggen", reageert Marc Callens. Hij is peter van twee glasbollen in Waregem. Elke maandag gaat hij naar zijn twee glasbollen om de omgeving op te ruimen en maakt hij een verslag. "Mensen dumpen hier zelfs hun frietvet of kussens uit de zetel. Soms zeg ik mensen dat ze hun dop van hun fles moeten halen. Maar dat doe ik altijd voorzichtig, want ik wil geen fles op mijn kop krijgen natuurlijk", lacht Marc.

Kleine vergoeding

Marc doet dat niet gratis. In ruil krijgt hij jaarlijks 30 euro per glasbol. "Echt rijk word je er niet van, maar ik doe het met plezier", aldus Marc.

Wie interesse heeft in het peter- en meterschap kan een mail sturen naar duurzaamheid@imog.be.

DENKTANK KRIJGT GROEN LICHT VOOR UITWERKING ZWERFVUILACTIES

“Hoekjes en kantjes aanpakken”

DEERLIJK Het probleem van zwerfvuil en sluikstorten wil Deerlijk effectief aanpakken. De denktank kreeg unaniem het licht op groen voor het uitwerken van verdere voorstellen en acties.

DOOR **RIK DEVOS**

Tijdens de gemeenteraad van 31 maart 2022 werd de oprichting van een denktank goedgekeurd die het probleem van zwerfvuil en sluikstorten binnen de gemeente Deerlijk een halt wil toeroepen. “Die denktank is een werkgroep samengesteld uit geïnteresseerde raadsleden over de partijgrenzen heen, deskundigen, vrijwilligers en gemeentelijke vertegenwoordigers”, stelt CD&V-raadslid Marc Coppens die de initiatiefnemer was voor het opstarten van een denktank. “De werkgroep kwam ondertussen al een vijftal keer samen met

als doel de huidige initiatieven in kaart te brengen, te evalueren en beter met elkaar af te stemmen, na te denken over bijkomende initiatieven op vlak van preventie en infrastructuur, informeren en sensibiliseren, ondersteunen en reglementeren, en ten slotte controleren en verbaliseren.”

“De tijd is nu meer dan rijp om tot acties over te gaan. Deerlijk kent heel wat probleemzones met zwerfvuil. De ergste zijn de carpoolparking, de omgeving van het voetbalveld De Snepe en de aanrijroutes van KMO-zones. De denktank stelt voor, om het vuilnisbakkenplan te evalueren, opvallende spandoeken te plaatsen bij probleemzones, in dialoog te gaan via buurtwerkers zoals de

Op initiatief van Marc Coppens werd een denktank opgericht die het probleem van zwerfvuil en sluikstorten wil aanpakken. (foto DRD)

tettercamionette, opruimacties te stimuleren en te steunen, infocampagnes te voeren via de gemeentelijke infokanalen en extra controles te houden via de

OVAM-controleurs.”

De denktank voegde op kerstdag 25 december de daad bij het woord. Samen met enkele geregistreerde Mooimakers en andere

vrijwilligers werd een kerst-schoonmaak georganiseerd.

LENTEOPRUIMACTIE

“Daar blijft het niet bij,” gaat Marc Coppens verder.

“In samenwerking met de gemeentelijke diensten staat op zaterdag 1 april een grote gemeentelijke lenteopruimactie op het programma. Van 9 tot 12.30 uur zullen er vijf centrale plaatsen worden gemaakt, verspreid over het hele grondgebied van Deerlijk, om het zwerfvuil te verzamelen.”

“We zullen proberen zoveel mogelijk hoekjes en kantjes van de gemeente aan te pakken. IMOG levert het nodige opruimateriaal zoals containers, grijpers, zakken, handschoenen en fluoïasjes. De nodige communicatie met onder meer oproepen tot deelname aan de actie, zal te gepasten tijde gevoerd worden naar de inwoners, de jeugdbewegingen, scholen en verenigingen.”

**GREEN
DEAL**

DUURZAME
STEDELIJKE LOGISTIEK

21 december 2022

Nieuwsbrief

Verrassende acties van nieuwe deelnemers aan de Green Deal

Verrassende acties van nieuwe deelnemers aan de Green Deal

Traditionele bestelwagens maken plaats voor elektrische cargobikes bij Ziegler. Die cargobikes worden bevoorraad in strategisch geplaatste microhubs. Dat zorgt voor een daling in CO₂-uitstoot, fijn stof en voor een afname in de congestie en sociale kosten van traditioneel vervoer.

Ook via het water kan de binnenstad duurzaam beleverd worden. Shipit analyseert hoe haalbaar het is om bouwmaterialen, gebruiksgoederen en producten van e-commerce te beleveren aan stedelijke centra, en wil in Vlaanderen projecten opzetten rond bevoorrading van de binnenstad via water.

Een bezoek aan het recyclagepark kan veel duurzamer. Dat dacht ook afvalintercommunale IMOG. Met bakfietsen, bestelwagens en aanhangwagens om te delen kunnen mensen makkelijk vuilnis en spullen vervoeren!

Digitaal Referendum 2022

Strengere handhaving en recyclageparken zonder afspraak

4.214 Kortrijkzanen lieten tijdens het Digitaal Referendum van 28 november tot 4 december 2022 hun stem horen over het thema nette stad. 3.804 onder hen deden dat op een geldige manier. De stad gaat aan de slag met de resultaten.

1. Recyclagepark zonder afspraak

78% stemde voor het afschaffen van het reservatiesysteem in de recyclageparken van Heule en Hellingem. In Hellingem kan je intussen al terecht zonder afspraak. Voor Heule werken de stadsdiensten eerst aan een wijziging van de omgevingsvergunning. De openingsuren blijven ongewijzigd. De parkwachters kunnen bij extreme drukte wel beslissen om het park tijdelijk te sluiten. Binnenkort zullen webcamera's het mogelijk maken om vooraf te kijken of het druk is aan het park.

2. Hogere boetes

90% wil hogere boetes voor sluisstorten en zwerfvuil. Deze maatregel gaat in op 1 januari 2023. Daarvoor wordt binnen de stadsorganisatie een handhavingsovereenkomst opgericht. Dat garandeert een goede samenwerking tussen de GAS-vaststellers, preventiewerkers en sanctionerende ambtenaren.

3. Strengere handhaving

63% van de stemmers wil strenger toezicht op het vuilnis-, modder- en onkruidvrij houden van voetpaden, rioolputjes en straatgoten. Een sensibiliseringscampagne moet de bewoners attent maken op het feit dat ze het voetpad moeten onderhouden. Voor appartementsgebouwen wordt de syndicus aangeschreven. Bij bouwvervals dat de bouwheer. Als dat geen resultaat oplevert, kan er een GAS-boete volgen.

4. Kosten voor opruiming

85% vindt dat de vervuiler naast de GAS-boete ook de opruimingskosten van het sluisstorten moet betalen. Daarom zal de sluisstorters vanaf 1 januari 2023 naast de GAS-boete ook een factuur van de stad ontvangen voor de opruimingskosten. Die omvat personeels- en brandstofkosten en de verwerking van het sluisstort. Nu kost het opruimen van zwerfvuil de stad (en dus de inwoners) elk jaar gemiddeld € 72.591.

Groen ophaling

KORTRIJK

Drie keer per jaar wordt groenafval gratis aan huis opgehaald. Zo ook in de week van 16 januari 2023. Dit gebeurt enkel op afspraak via www.kortrijk.be/groenophaling of via Meldpunt 1777. Tijdens deze ophaalronde kan je ook jouw kerstboom meegeven. Er mogen geen versieringen of andere materialen aan het groenafval vastzitten, zoals bloempotten of houten kruisen. Bied het aan in bundels van maximum 18 kg en anderhalve meter lengte of in papieren composteerbare zakken van IMOG.

Werfafval ligt al wekenlang voor het grabbelen... vlak bij speeltuin: "We hebben er geen verklaring voor"

© Karen Verhulst

WAREGEM - Tussen de Stadionvijvers en parking Het Pand ligt al wekenlang een hoop werfafval. Kapotte lampen, buizen, zakken bouwafval, herrashekken en zelfs een elektriciteitskast: het ligt voor het grijpen, wat niet ideaal is met een speeltuin vlakbij.

Karen Verhulst
Donderdag 29 december 2022 om 10:05

Het idyllische kader van de Stadionvijvers wordt al minstens twee weken ontsierd door een hoop afval. Wie de parking Pand verlaat en de smalle voetgangersdoorgang naar de Stadionvijvers gebruikt, merkt het snel op: hier zit een werf aan te komen. Daar wijzen herashekken op. Die werf is er, de oude bib wordt momenteel verbouwd. Die werfzone is netjes afgesloten, maar langs de overdekte gang naast de vijvers is nog een andere werfzone ontstaan.

Drie containers staan er naast elkaar en zijn omringd met bouwafval. Het bouwafval waaide door het slechte weer donderdag nog meer in het rond, waardoor stukjes plastic, die komen van kapotte lampen en armaturen, over het gras verspreid liggen. In de berg bouwafval vlak bij de speeltuin merken we niet alleen diezelfde armaturen op, maar ook heel veel buizen, halfvolle emmers met daarin een onbepaalde substantie, kartonnen dozen, afspanningslint, plastic, een zak bouwafval... Afval trekt afval aan, dus liggen ondertussen ook al lege blikjes en flesjes tussen en op het afval. Op de drie containers liggen een soort herashekken, maar staat ook een kleine elektriciteitskast.

Snel opruimen

Opvallend genoeg weet niemand van het stadsbestuur waar dit alles vandaan komt en lijken ze niet op de hoogte te zijn van de situatie, ook al ligt die pal in het centrum. Burgemeester Kurt Vanryckeghem (CD&V) verwijst naar cultuurschepen Pietro Iacopucci (CD&V) die op zijn beurt wijst op de netjes afgesloten werf wat betreft de verbouwingen in de bib. "Komt het misschien van Het Pand?", vraagt die laatste zich af. "Onmogelijk", zegt schepen van Economie Kristof Chantene (CD&V). "We hebben dit soort materiaal niet uit de werken van Het Pand gehaald en de volgende fase van de stadskernvernieuwing, de heraanleg van de Esplanade, is nog niet gestart." (lees verder onder de foto)

De vraag ging al rond in het schepencollege, maar niemand kan de oorsprong van het aangetroffen materiaal aanduiden. "We hebben er geen verklaring voor. Gezien het materiaal, lijkt me dit toch oud materiaal uit de bib te zijn. Ofwel komt het van een private werf", zegt Chantene. "Maar waar het ook vandaan komt, het moet zo snel mogelijk opgeruimd worden. De stadsdiensten ruimen dit ten laatste vrijdagochtend op en de kosten van de opruiming zullen doorgerekend worden aan de verantwoordelijke firma."

Ook als doorgang is het niet ideaal. Wie 's avonds of in de late namiddag van de parking naar het Regenboogstadion of De Treffer wil, kan dit normaal snel via deze doorgang doen. Nu moet je opletten waar je je voeten zet, zowel in de parking als erbuiten, en een zaklamp gebruiken buiten.

Ophaling GFT gestart, meer mensen dan gehoopt zetten container buiten

MENEN/WEVELGEM/WERVIK

Sinds deze week is Mirom Menen gestart met de ophaling van GFT-afval. Al 6.800 gezinnen tekenden in op het aanbod en dat is meer dan verhoopt. Op die manier wil Mirom Menen de restafvalfractie verkleinen. Zo zal op termijn ook de restafvalophaling tweewekelijks kunnen worden georganiseerd.

Bananenschillen, afgereden gras of koffiefilters werden in zowel Menen, Wevelgem als Wervik nog al te vaak bij het restafval gooid. Zonde, want dat groenafval zorgde al snel voor volle vuilniszakken. Daarom besloot Mirom Menen te starten met de ophaling van de GFT-fractie. Na een lange promotiecampagne haalt de afvalintercommunale in

Ook in de Kanterstraat in Geluwe werden de eerste GFT-bakken opgehaald. © DJR

samenwerking met afvalophaler Dekeyser sinds begin deze week de groene containers op.

Tweewekelijks zal de inhoud

van zo'n 6.800 containers in vrachtwagens gekieperd worden om die te laten verwerken tot compost. "Een succes", vertelt

directeur van Mirom Menen Krištof Moeyaert. "We mikten op zo'n 5.000 à 6.000 om te starten, daar zitten we al over. Maar het aantal moet nog stijgen. We hopen naar 15.000 exemplaren te gaan."

Even aanpassen

Voorlopig is het nog een zoektocht om alles zo efficiënt mogelijk te laten lopen. De ophalers – de firma Dekeyser wierf vier extra personeelsleden aan – controleren zelf of er geen verboden fracties inzitten. Hun route wordt telkens aangepast aan het aanbod. "We moeten nu nog de analyse doen van het verloop", aldus de directeur. Heel wat zaken zullen zichzelf nog moeten uitwijzen. "Wie een te kleine bak aanvraag, kan die nog wisselen. Bewoners van appartementen schreven we aan om duidelijk te

maken dat GFT-bakken gedeeld kunnen worden."

Er kruipt wat werk en aanpassing in, maar het is allemaal voor het goede doel. Op die manier hoopt Mirom Menen de restafvalfractie te verkleinen en bijgevolg ook minder afval te moeten verbranden. "Op termijn kunnen we zo ook naar een tweewekelijkse ophaling van het restafval gaan", klinkt het.

Bij de afvalintercommunale Imog zorgt die beslissing momenteel voor heel wat commotie. "Bij ons zal die beslissing pas voor de volgende bestuursperiode zijn", klinkt het daar. "We maken echter bewust de keuze om nu al een alternatief aan te bieden zodat de mensen er kennis mee kunnen maken. Zo zal het gewoonweg niet meer nodig zijn nog wekelijks restafval op te halen." (DJR)

Vlaming produceerde vorig jaar zo'n

De Vlaming heeft vorig jaar gemiddeld 471 kilogram huishoudelijk afval geproduceerd. Dat is het laagste cijfer sinds 1994, bleek gisteren uit cijfers van de Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). Het is ook een daling met 4 kilogram in vergelijking met 2020.

De vermindering van de totale afvalproductie is volledig toe te schrijven aan de daling van het restafval. Zo verbruikte de Vlaming vorig jaar

140 kilogram restafval, in vergelijking met zo'n 147 kilogram in 2020.

Ook de uitrol van de uitgebreide pmd-inzameiling naar alle Vlaamse gemeenten droeg bij aan het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Het betekent wel een verdere stijging van het ingezamelde pmd, met zo'n 30.000 ton dit jaar.

Op deze manier halen we in Vlaanderen de doelstellingen uit het afvalstoffenplan. De hoe-

veelheid afval tegen 2022 beperken tot 502 kilogram per inwoner is dus gelukt. Met 140 kilogram restafval per inwoner in 2021 zitten we bijna aan het doel om het restafval in 2022 te beperken tot 138 kilogram. (blg)

Acht gemeenten moeten hoeveelheid restafval drastisch verminderen

AFVAL Acht gemeenten moeten dringend minder restafval produceren. Ze zijn te ver verwijderd van het streefdoel dat in 2016 werd opgelegd. Maar er zijn nuances.

De Vlaming heeft vorig jaar gemiddeld 471 kg huishoudelijk afval geproduceerd. Dat is 4 kg minder dan in 2020 en het laagste cijfer sinds 1994, zo blijkt uit de jaarcijfers van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). Daarmee zijn de doelstellingen uit het afvalstoffenplan van 2016 bijna bereikt.

De gemiddelde Vlaming produceerde 34 kg afval minder dan de gemiddelde Europeaan in 2020, en 62 kg minder dan de gemiddelde Nederlander, 67 kg minder dan de gemiddelde Fransman en maar liefst 157 kg minder dan de gemiddelde Duitser. 'Moest er een wereldkampioenschap bestaan om de afvalberg te verkleinen, dan werden wij Vlamingen met de vingers in de neus kampioen', zegt Vlaams minister van Omgeving Zuhail Demir (N-VA).

Restafval

Voor alle duidelijkheid: huishoudelijk afval omvat het selectief ingezameld afval (gft, pmd, metaal, papier,...) en het restafval. Dat laatste is dan weer de totaalsom van het huisvuil (de vuilniszak), grofvuil, straatvuil (inhoud van de straatvuilnisbakken) en veegvuil

(verzameld door machines die de straten schoonvegen). Huisvuil maakt het overgrote deel uit van alle restafval (80 procent), gevolgd door grofvuil (14 procent), straatvuil (4 procent) en veegvuil (2 procent).

Het is belangrijk om deze afvalberg zo klein mogelijk te krijgen omdat het afvalstoffen zijn die niet gerecycleerd kunnen worden en onherroepelijk in een verbrandingsoven terecht komen. De Vlaming produceerde vorig jaar 140 kg restafval, dat is minder dan in 2020 (147 kg).

In 2016 lanceerde OVAM het 'Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval'. Voor Vlaanderen werd in dat plan 138 kg restafval per inwoner tegen eind 2022 als streefdoel vastgelegd. 'De cijfers die we vandaag kennen, dateren van 2021. We hebben dus nog één jaar de tijd om het streefdoel te halen', zegt OVAM-woordvoerder Jan Verheyen.

Beter dan streefdoel

Vlaanderen zal de doelstelling wellicht halen, maar dat geldt niet voor alle 300 gemeenten die ook apart een eigen streefdoel opgelegd kregen. 124 gemeenten be-

haalden hun doelstelling alvast in 2021 of doen zelfs beter. In Limburg zijn dat 10 van de 42 gemeenten: Genk, Hamont-Achel, Hasselt, Hoeselt, Houthalen-Helchteren, Kortesseem, Leopoldsburg, Sint-Truiden, Tessenderlo en Wellen. Kortesseem is de beste leerling van de klas: in 2021 produceerde de gemeente 90 kg restafval per inwoner, maar liefst 23 kg minder dan het streefdoel van 113 kg.

'We zijn fier om de beste sorteerder van de klas te zijn. Dit is een prestatie van al onze inwoners en een mooi voorbeeld in en voor Limburg', zegt burgemeester Tom Thijsen (CD&V) van Kortesseem. 'Het is het resultaat van bewustmaking rond afvalbeheer, het succes van de gft-container, het Optimoverhaal, ons minirecyclagepark in combinatie met de recyclageparken van Limburg.net in de omliggende gemeenten.'

Slechte leerlingen

De meeste Limburgse gemeenten zullen hun streefdoel halen of benaderen, maar voor acht gemeenten ziet de situatie er minder goed uit. Ze zitten 20 kg of meer boven hun doel. En dan komen ze op een visitatietraject waarbij ze begeleid

© Boumediene Belbachir

worden om hun berg restafval drastisch te verminderen. 'In 2019 hebben we zo 68 Vlaamse gemeenten bereikt, waaronder Dilsen-Stokkem, Lanaken, Maasmechelen, Heers, Herstaple en Tessenderlo. Later, gedurende de coronajaren 2020 en 2021, zijn de gemeenten benaderd via hun intercommunales. Het visitatietraject is dan verdergezet via Limburg.net. Peer, As, Herk-de-Stad en Voeren worden nu ook zo opgevolgd', zegt Verheyen. Bij Heers en Tessenderlo heeft het geholpen, ze kunnen intussen betere cijfers voorleggen.

Herstaple (+46 kg), Maasmechelen, Voeren (allebei +45 kg) en Dilsen-Stokkem (+42 kg) spannen de kroon in Limburg. Ze staan zelfs in de lijst van de tien slechtste leerlingen van Vlaanderen. Bij Lim-

burg.net willen ze daar wel nuances bij plaatsen.

'Voeren telt veel buitenverblijven. De duizenden verblijfstoeristen dragen bij aan de totale hoeveelheid restafval, waardoor de hoeveelheid restafval per inwoner stijgt. Voor een gemeente met weinig inwoners kan dat een vertekend beeld geven', klinkt het. 'In gemeenten zoals Dilsen-Stokkem, Lanaken en Maasmechelen wordt dan weer met een afvalcontainer gewerkt en dat trekt meer afval aan. Maar ook de verwerking van groen- en keukenafval verschilt tussen gemeenten. Het zijn allemaal factoren die kunnen bijdragen tot een verhoogde hoeveelheid restafval. Meer thuiswerk sinds de coronacrisis speelt ook mee.'

Roel Damiaans

bestuur

Entiteiten beheersbaar houden

Lokale besturen zijn 'groter' dan zichzelf. Ze wijzen immers diverse taken van gemeentelijk belang toe aan andere entiteiten, afvalophaling bijvoorbeeld. Het overzicht en de regie behouden van soms meer dan vijftig entiteiten, hoe doet een lokaal bestuur dat? Audit Vlaanderen maakte een overzicht van de praktijk bij een tiental besturen en distilleerde nuttige principes en aandachtspunten.

De politiezone en de hulpverleningszone zijn (budgettair) belangrijke spelers. Maar daarnaast zijn de lokale besturen nog verbonden met tal van andere entiteiten. Deze verbondenheid komt voort uit regelgeving, bijvoorbeeld voor kerkfabrieken, of uit een eigen beslissing tot verzelfstandiging of samenwerking. Zo kan een lokaal bestuur de keuze maken om zijn dienstverlening deels toe te vertrouwen aan bijvoorbeeld een gemeentelijke vzw. Dit is een vorm van verzelfstandiging. Al dan niet aangemoedigd door subsidies kan een bestuur ook beslissen via een bovenlokale entiteit expertise en/of dienstverlening samen te brengen, bijvoorbeeld voor streekontwikkeling. Het financiële belang van deze entiteiten is vaak vele malen groter dan de subsidies die ze ontvangen. Fluvius is daarvan een voorbeeld. Via elf opdrachthoudende verenigingen zijn de gemeenten voor 100% eigenaar van dit netbedrijf dat in 2021 een omzet had van meer dan 1,7 miljard euro.

Kortom, het aantal verzelfstandigde en verbonden entiteiten (hierna entiteiten genoemd) van een lokaal bestuur kan zeer groot en uiteenlopend zijn. Lokale besturen moeten zich goed organiseren om te vermijden dat dit onbeheersbaar wordt. Zo heeft de stad Sint-Niklaas meer dan zeventig op te volgen entiteiten. Daarbij horen tientallen toe te wijzen mandaten.

Voor de entiteiten die onder het decreet Lokaal Bestuur vallen, met uitzondering van de autonome gemeentebedrijven, ging Audit Vlaanderen bij medewerkers maar ook bij mandatarissen en entiteiten van tien lokale besturen na hoe ze dit organiseren. Het zijn immers mandatarissen die door het lokale bestuur aangeduid worden om in de bestuursorganen van die entiteiten te zetelen. Entiteiten, management en mandatarissen hebben eigen taken en verantwoordelijkheden bij het beheer en de opvolging van entiteiten. Hoe denken besturen hierover na, en hoe

kunnen ze, samen met de entiteiten, de opvolging en beheersing ervan nog beter aanpakken?

Alles begint bij een goed overzicht

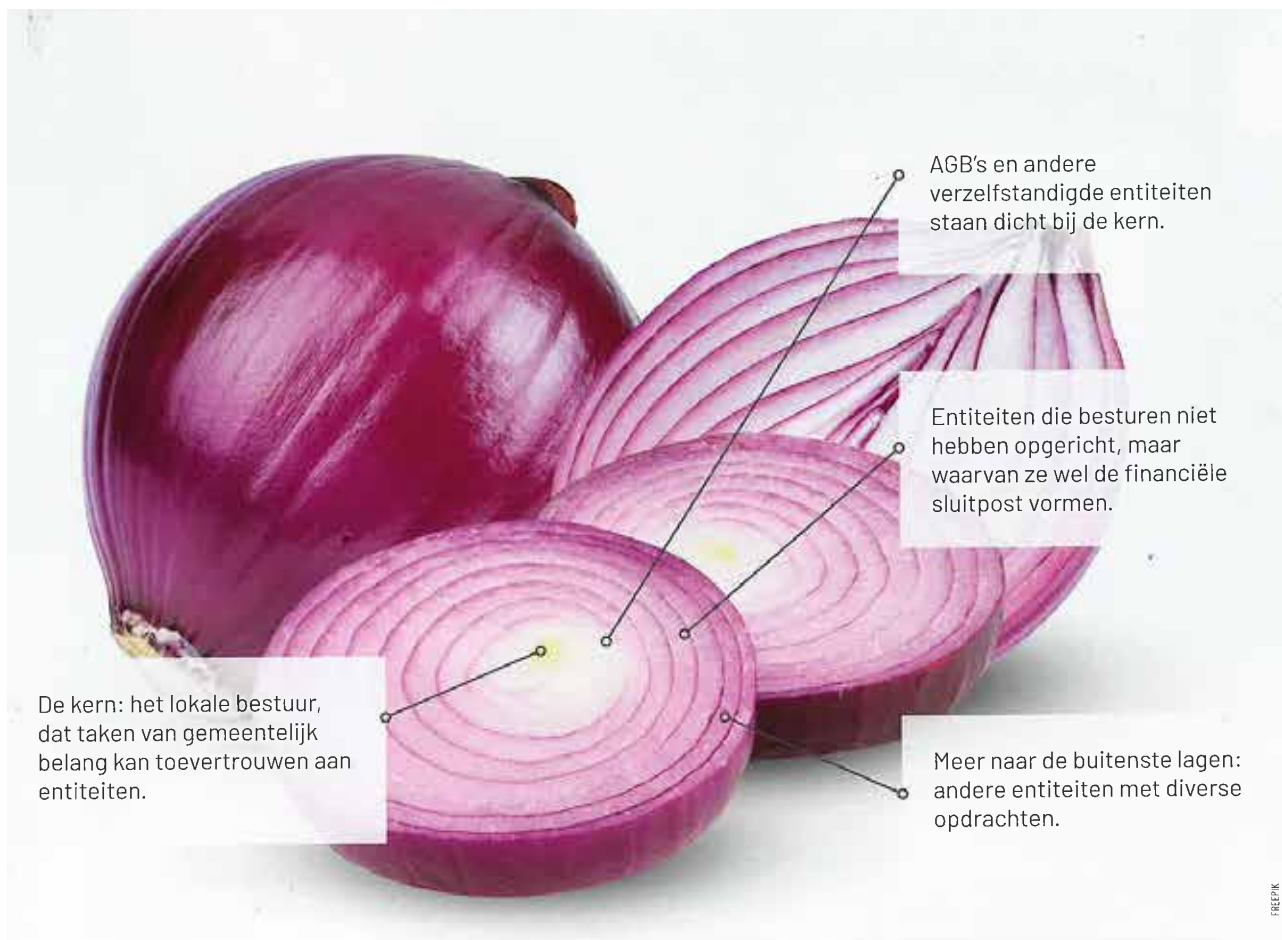
Het secretariaat, de financiële dienst, de website, overal houden medewerkers van lokale besturen lijsten van entiteiten bij. Maar een actueel en correct totaaloverzicht van hun entiteiten en de mandaten die daaruit voortvloeien, is meestal niet beschikbaar. In de loop van een legislatuur zijn er wel wat wissels, waardoor de mandatenlijst soms snel achterhaald is.

Een overzicht is pas iets waard wanneer het informatief is. De betekenis en waarde van een verbondenheid kan voortvloeien uit regelgeving of het financieel belang ervan. Deze informatie brengt reliëf in het 'samenwerkingslandschap'. Het kan ook die entiteiten doen bovendien waarvan het beleidsmatig belangrijk is ze actief op te volgen. Decretaal is bepaald dat de raad jaarlijks moet worden geïnformeerd over het overzicht van de verbonden entiteiten en de wijzigingen daarin. Dit gebeurt veelal niet. Er zijn dus veel redenen om af te spreken hoe een bestuur erover waakt dat het altijd een goed overzicht heeft.

Goed begonnen is half gewonnen

De verkiezingen zijn voorbij, de gemeenteraad wordt geïnstalleerd. Alles is nieuw en plots ligt daar de lijst van bestuursmandaten die moet worden ingevuld. De fracties en coalities zoeken naar kandidaten die hun interesse moeten uitspreken zonder echt goed geïnformeerd te zijn. Ook over praktische aangelegenheden is er op dat moment vaak weinig informatie: hoe vaak wordt er waar vergaderd, staat hier een vergoeding tegenover of niet? Keuzes maken enkel op basis van eigen eerdere kennis/ervaringen en snelle informele contacten kan ertoe leiden dat het mandaat naderhand niet

De aanduiding van vertegenwoordigers verloopt vormelijk wel correct, maar de 'matching' kan beter. Heldere informatie over de mandaten kan de kans verhogen dat de juiste persoon op de juiste plaats terechtkomt.

Het managementteam en college of vast bureau zijn sleutelorganen van een lokaal bestuur. Toch is de vaststelling dat vele managementteams een belangrijk deel van de entiteiten in grote mate loslaten.

aan de verwachtingen beantwoordt, of dat vergaderingen telkens blijken door te gaan op een moment dat onverenigbaar is met de agenda van de bevoegde schepen.

Raadsleden geven in de audit aan dat dit de realiteit is. De aanduiding van vertegenwoordigers verloopt formeel wel correct, maar de 'matching' kan beter. Helderere informatie over de mandaten kan de kans verhogen dat de juiste persoon op de juiste plaats terechtkomt. Het voorkomt dat raadsleden achteraf moeten vaststellen dat ze met betere voorkennis een andere, betere keuze hadden kunnen maken. Raadsleden vragen ook tijdens de legislatuur meer ondersteuning bij de invulling van hun mandaten.

Dit is een verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen.

Aansluitend bij de eerder aangehaalde besturen op verschillende manieren werk van duidelijke informatie voor raadsleden en medewerkers. De stad Harelbeke bijvoorbeeld bezorgt haar raadsleden bij de aanvang van de legislatuur een nota met toelichting over de 'aanverwante besturen' naast gemeente en OCMW, en legt in een draaiboek voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden meteen koppelingen naar ondersteunende documenten. Het Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde, waarvan OCMW Oudenaarde medebestuurder is,

biedt bestuurders een uitgewerkt introductietraject aan. En in Olen biedt het bestuur de medewerkers een informatiebundel aan met verwijzingen naar de wetgeving en een overzicht van entiteiten waarmee het bestuur samenwerkt. Daarbij hoort nog een jaarlijks verbin-tenissendocument waarin de financiële engagements ten aanzien van de entiteiten zijn opgenomen.

Meerjarenplan: stem de violen

Bij het begin van de legislatuur bepaalt het politieke niveau de beleidsdoelstellingen. Ook entiteiten hanteren een doelstellingenkader. Om de juiste keuzes te kunnen maken, maken al die besturen eerst een omgevingsanalyse. Het auditwerk toont aan dat er daarbij (meer) afstemming tussen het moederbestuur en de entiteiten nodig is. Door informatie uit te wisselen en taken te verdelen zou dubbel werk kunnen worden voorkomen. Ook over de doelstellingen kunnen betere afspraken gemaakt worden. Zal de gemeente bijvoorbeeld inwoners sensibiliseren over afvalpreventie of doet de intercommunale dat? Dit is vooral aan de orde voor entiteiten waarvan de

Uit de praktijk: Olen

Dat weinig besturen systematisch bezig lijken te zijn met de opvolging van entiteiten en zich evenmin sterk aan de regelgeving houden, heeft volgens gemeester Seppe Bouquillon van Olen meerdere oorzaken. 'Enerzijds zijn er veel van deze entiteiten,' merkt hij op. 'Toen ik in het begin van de legislatuur lijst kreeg van entiteiten waarvoor wij afgevaardigden moesten zoeken, was ik wel. Door die omvang is het ook zeer moeilijk om mensen te vinden die van eigen engagement naar deze vergaderingen gaan, waardoor de feedback ook eens te wensen overlaat. Voor een schepen of burgemeester is er zo al een vulde agenda en die hoeveelheid aan vergaderingen schiet er dan wel eens te. Anderzijds wijst Seppe Bouquillon op de nieuwe wetgeving, die maakt dat lokale besturen niet meer in elke raad van bestuur zitten. Zo verlies je heel snel de link met zo'n organisatie en dus ook kennis en connectie. Een verslag lezen is je niet dezelfde info en voeling op over wat er in de vergadering zelf verteld. Het wettelijk maximum van vijftien bestuurders is wat dat betreft dus zeker een verbetering.' De burgemeester ziet de complexiteit van dossiers stijgen, terwijl de kennis van de wettelijke kaders niet gelijk opgaat. 'Dat is al niet zo bij burgemeesters of schepenen, laat staan bij raadsleden, die het nog moeilijker hebben om zowel de context als de complexiteit altijd mee te kunnen volgen,' aldus Seppe Bouquillon. Mensen vinden die met interesse én kennis naar de bestuursvergaderingen gaan, is voor hem de grootste uitdaging bij de opvolging van entiteiten.

dienstverlening raakt aan de activiteiten van de gemeente of het OCMW. En natuurlijk moet deze afstemming ook bij de jaarlijkse actualisatie van het meerjarig plan kunnen gebeuren.

Categoriseer en prioriteer

Meer dan vijftig entiteiten intensief opvolgen, dat is niet mogelijk en niet zinvol. De samenwerking met entiteiten is vaak immers niet bedoeld om het moederbestuur te 'ontzorgen'. Het decreet Lokaal Bestuur biedt op dit vlak een aantal instrumenten aan, maar de regelgeving voor de opvolging van entiteiten blijkt weinig gekend en bepalend.

Om doelgericht te werken is het bovendien wenselijk dat lokale besturen hun entiteiten rangschikken of indelen op basis van parameters zoals hun beleidsmatige relevantie of financieel belang. Afhankelijk van hun plaats op de lijst of hun categorie kan het bestuur dan de wijze van opvolging bepalen. Het onderzoek van Audit Vlaanderen toont dat

die categorisering veelal min of meer aanwezig is in de hoofden van vooral de uitvoerende mandatarissen. Door dit ook duidelijk vast te leggen kan de focus van het bestuur worden gericht op de zaken die echt belangrijk zijn.

Een goede oefening is te vertrekken van het model van een ui met zijn verschillende lagen vanaf de kern. In de kern bevindt zich het lokale bestuur met daarrond andere entiteiten die dienstverlening bieden aan het bestuur zelf – bijvoorbeeld Poolstok voor de invulling van vacatures – of aan de inwoners – bijvoorbeeld een welzijnsvereniging die thuiszorg aanbiedt. De afstand tussen het moederbestuur en andere entiteiten kan erg verschillend zijn, met verder van de kern bijvoorbeeld entiteiten die

besturen niet hebben opgericht maar waarvan ze wel de financiële sluitpost vormen, zoals de politiezone en de kerkfabriek. Door entiteiten in dat model in hun huidige laag te plaatsen (as is) en die te vergelijken met hun gewenste plaats (to be), evalueert en prioriteert het bestuur zijn entiteiten. Dan is de vraag welke opvolging en aansturing er per laag nodig en wenselijk is.

Ook hier: managementteam en college/vast bureau aan zet

Het managementteam en college/vast bureau zijn sleutelorganen van een lokaal bestuur. Toch is de vaststelling dat vele managementteams een belangrijk deel van de entiteiten in grote mate loslaten. Waar ze zijn opgezet, worden AG-B's en door individuele gemeenten zelf opgerichte vzw's doorgaans van dichtbij opgevolgd, maar voor veel andere entiteiten geldt dat niet. Ambtelijk heeft men vooral aandacht voor concrete projecten van en met entiteiten en voor de mandatering van raadsleden voor algemene vergaderingen. De beleidsvoorbereidende en meer strategische evaluatie en opvolging van de entiteiten lijken nog te weinig te gebeuren. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid die vraagt om afspraken over bijvoorbeeld de uitwisseling van informatie, iets wat meer aandacht verdient in de afsprakennota

Degelijke organisatiebeheersing voorkomt verstoorde dienstverlening of onregelmatigheden en houdt de focus op de doelstellingen. Maar bij veel lokale besturen bestaat er nog geen duidelijk zicht op de wijze waarop entiteiten bezig zijn met hun risicobeheersing.

tussen het management en het college. Meer in het algemeen ontbreekt het aan helderheid in de verwachtingen van het politieke niveau ten aanzien van de decretale graden en bij uitbreiding dus de administratie. Het gevolg is dat de regie van al die samenwerkingsverbanden onvoldoende wordt bewaakt.

Bewaak de dienstverlening, over de grenzen van de eigen organisatie

De betrokken lokale besturen en/of inwoners betalen voor de dienstverlening van entiteiten. Net zoals voor de eigen dienstverlening lijkt het dan ook logisch dat lokale besturen nagaan of de entiteiten dit goed doen. Klachten en meldingen zijn een van de graadmeters daarvoor. Met uitzondering van de meest nabije verzelfstandigde entiteiten, hebben de meeste lokale besturen geen gedetailleerd zicht op het aantal klachten en meldingen van hun inwoners over de dienstverlening van entiteiten. Besturen zouden de entiteiten hier nog veel vaker om kunnen vragen, want over het algemeen zijn deze data beschikbaar.

Alle risico's komen samen bij het 'moederbestuur'

De algemeen directeur van het lokale bestuur is verantwoordelijk voor organisatiebeheersing. Doordacht risicobeheer verhoogt de kans dat beleidsdoelstellingen gerealiseerd kunnen worden. Sommige van die doelstellingen zijn toegewezen aan andere entiteiten. Indien alle entiteiten hun eigen risico's aanpakken, is dit een geruststelling voor de vennoten die gebruik maken van hun diensten. Risico's van entiteiten zijn immers indirect ook risico's voor het bestuur. Wanneer het personeelsbeleid

van een entiteit tekortschiet, zou het bijvoorbeeld kunnen dat door een gebrek aan chauffeurs de huisvuilophaling niet kan worden verzekerd. Degelijke organisatiebeheersing voorkomt verstoorde dienstverlening of onregelmatigheden en houdt de focus op de doelstellingen. Maar bij veel lokale besturen bestaat er nog geen duidelijk zicht op de wijze waarop entiteiten bezig zijn met hun risicobeheersing.

Samen de zaak in beweging brengen

Lokale besturen en hun entiteiten zijn in beweging. De referentieregio's vragen dat lokale besturen de geografische afbakening van hun entiteiten hiermee in lijn brengen, zorgdiensten worden ondergebracht in welzijnsverenigingen, besturen zoeken via samenwerking en fusies naar de 'juiste schaal' enzovoort. Tegelijk stelde Audit Vlaanderen vast dat bij de onderzochte lokale besturen niemand (organisatiebreed) echt bezig is met een systematische en doordachte opvolging van de entiteiten. De amb-

FLOREN

Uit de praktijk: Oudenaarde

Net zoals ieder lokaal bestuur doet ook Oudenaarde een beroep op heel wat entiteiten om de dienstverlening op lokaal niveau te organiseren. Algemeen directeur Bart Baele: 'We wensen dat de dienstverlening even effectief, efficiënt, integer en degelijk wordt uitgevoerd als die van onze eigen diensten. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt in de eerste plaats bij de entiteiten zelf.'

Voor het managementteam is het niet wenselijk, maar ook niet haalbaar om alle entiteiten intensief op te volgen, meent hij. 'Het komt erop aan om prioriteiten te bepalen en de entiteiten die onze bijzondere aandacht vragen te identificeren. Met het managementteam bepalen we een shortlist van nader op te volgen entiteiten. Over de werking daarvan wordt periodiek gerapporteerd aan het managementteam en vervolgens het beleid. Ons managementteam is steeds een sterke partner van het politieke beleid. Dit geldt ook voor de opvolging van de entiteiten. We treden niet in de plaats van de mandatarissen die het bestuur vertegenwoordigen. Het managementteam en ikzelf werken aanvullend en ondersteunend.' De opvolging van de entiteiten staat of valt volgens Bart Baele wel met een goede, toekomstgerichte organisatie. 'Minstens bij aanvang van iedere legislatuur zullen onze mandatarissen gericht gebriefd worden over de werking en het beleid van de entiteiten en over de rol die zij zullen opnemen. Met het oog op de nieuwe legislatuur wordt onze shortlist opnieuw kritisch bekeken en geactualiseerd.'

telijke en politieke functies en verantwoordelijkheden zijn niet duidelijk en veel raadsleden missen handvatten om invulling te geven aan hun mandaat. Redenen genoeg dus om zaken in beweging te zetten.

De auditwerkzaamheden hadden een merkbaar sensibiliserend effect bij medewerkers en mandatarissen. Een aantal geauditeerde besturen gingen meteen aan de slag met de aanbevelingen en ook de entiteiten wilden hieraan graag hun steentje bijdragen. –

FRANK VERMEULEN
senior auditor Audit Vlaanderen

Op 26 januari organiseren ABB, Audit Vlaanderen en de VVSG samen een webinar. We laten algemeen directeurs aan het woord en er is aandacht voor goede praktijken. We presenteren ook een checklist om na te gaan in hoeverre een bestuur op dit vlak conformeert aan het decreet Lokaal Bestuur. Daarin hebben zeker mandatarissen, entiteiten en ambtenaren die te maken hebben met entiteiten een belangrijke plaats.